

Dziennik Chojnicki

codzienne pismo polsko-katolickie połączone z Orędownikiem Powiatowym Starostwa Chojnickiego

Abonament kwartalny na pocztach 75 mk., miesięczny 25 mk.
Ogłoszenia na stronie 5-lamowej 5 mk. od wiersza petyt.
Ogłoszenia z Niemiec w walucie niemieckiej.
Adres redakcji i administracji: Chojnice, ul. Czułowska nr. 18.
Telefon nr. 44.

Rękopisów się nie zwraca. W razie nadzwyczajnych wypadków, np. przeszkód w wydawnictwie, strajków lub innych nieprzewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci nie mają prawa do jakichkolwiek odszkodowań lub do niedostarczonych numerów.

Drukiem i nakładem Wład. Jul. Schreibera w Chojnicach. — Redaktor: Mieczysław Piechowski w Chojnicach.

Nr. 138

Chojnice, niedziela dnia 19-go czerwca 1921.

Rok 1

Sprawy polskie.

Ratti dziękuje Polsce.

Warszawa, 15. 6. Pat. Nuncjusz apostolski w Polsce, Monsignore Ratti, wyjeżdżając do Rzymu dla odbioru kapelusza kardynalskiego i objęcia stolicy arcybiskupiej w Medjolanie, nadesłał depezę z wyrazami hołdu i wdzięczności dla Polski na ręce Naczelnika Państwa. Następnie zaś prosił poselstwo polskie w Wiedniu o zakomunikowanie raz jeszcze jego żalu, iż opuszcza Polskę, dla której żywi głęboką sympatię i życzliwość.

W odpowiedzi Naczelnik Państwa przesłał kardynałowi Rattiemu depezę z wyrazami wdzięczności za okazane uczucia.

Układ handlowy pomiędzy Polską a Francją.

„Danziger Zeitung“ donosi z Paryża o polsko-francuskim układzie handlowym, który w pierwszym względzie ustala stosunki celne obu krajów w ten sposób, że Francja dozna w Polsce wszelkich wyróżnień, szczególnie przez zarezerwowanie dla niej kontyngentu najwięcej potrzebnych jej towarów.

Układ zawiera dalej przepisy o komiwojażerach obu stron, o ochronnych znakach fabrycznych i poświadczeniach pochodzeń, w końcu o zakładaniu i rozwoju francuskich i polskich towarzystw finansowych oraz zrzeszeń gospodarczych.

Sympatje belgijskie.

Warszawa, 15. 5. (Pat.) Posel belgijski hr. d'Escaille oświadczył w wywiadzie ze współpracownikiem „Kurjera Polskiego“ m. in. co nast.: Stwierdzam z radością, iż Polska z dniem każdym wzmacnia się, krzepnie i potężnieje. Spostrzeżenia swe udzielam o ile możności rodakom moim, kupcom i przemysłowcom w celach informacyjnych, zachęcając ich do nawiązania stosunków ekonomicznych z Polską, gdzie znajdują zbyt dla wielu swych towarów, zwłaszcza dla maszyn, wagonów, lokomotyw i wagonów tramwajowych. Zasadnicze trudności, które wynikają z ciągłego wahaniasię kursu marki polskiej mogłoby być usunięte przez zastosowanie handlu wymiennego. Polskie surowce, a zwłaszcza len i nafta znalazłyby u nas licznych nabywców.

Protest przeciw niemieckim gwałtom.

Gdańsk, 15. 6. (Pat.) Z powodu znanego zajścia, którego ofiarą padł kierownik Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Pucku p. Leon Osowski, wyśtosował komisarz generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku p. Biesiacki do Senatu gdańskiego protest, w którym opisał szczegółowo cały przebieg zajścia, zwracając uwagę Senatu na skutki, jakie tego rodzaju zajścia mogą mieć w odniesieniu do stosunku Rzeczypospolitej polskiej, a w. m. Gdańskiem.

Niemcy ratyfikują układ tranzytowy między Polską, Gdańskiem a Rzeszą.

Gdańsk, 16. 6. Rada Rzeszy aprobowała wczoraj układ między Polską, Niemcami a Gdańskiem w sprawie wolnego tranzytu między Prusami Wschodnimi, a pozostałą częścią Niemiec. Z układu tego została wyłączona sprawa ruchu powietrznego, ponieważ Polska nie zgodziła się na przelatywanie niemieckich aeroplanów przez terytorjum polskie. Sprawa ta ma być uregulowana później przez Ligę Narodów. Układ powyższy ma być ratyfikowany do dnia 21 czerwca.

Rząd polski w sprawie afery granicznej p. Volkmana.

Warszawa, 16. 6. Jak się dowiadujemy, rząd polski wysłał już do senatu gdańskiego odpowiedź na notę w sprawie afery granicznej dra Volkmana.

Rząd polski po przeprowadzeniu dochodzeń stwierdza, że żołnierz na granicy spełnił jedynie swoją powinność i że przyczyny zajścia leżą w zupełności w zachowaniu dr. Volkmana, który nie zastosował się ani do wezwania żołnierza, ani do poprzednich ostrzeżeń, udzielonych dr. Volkmanowi i zwracających uwagę, iż droga nadbrzeżna nie jest oddana do użytku publicznego.

Wobec tego dalsze kroki rządu polskiego są zbędne.

Ogromne straty z powodu pożaru w Lublinie.

Lublin, 15. 6. Pat. Spłonęły magazyny kolejowe, mieszczące materiały palne. Straty obliczają na 3 miljardy. Przyczyny dotąd nie ustalono.

Litwinów postem w Warszawie.

Z Moskwy donoszą, że Cziczewin pozostaje na stanowisku komisarza ludowego do spraw zagranicznych, zaś Litwinów obejmuje po Karachanie stanowisko posła sowieckiego w Warszawie.

Kara za pracę w Polsce.

Istnieje w Polsce ustawa o 8-godzinnym dniu pracy. Ustawa ta, której doniosłości socjalnej nikt nie odmówi — staje się jednak często dzięki niektórym przepisom podyktowanym doktryneryzmem jej autorów, przyczyną niedorzeczności, które są najstraszniejszą satyrą na dzisiejszą Polskę. Ustawa zakazuje absolutnie pracy robotniczej ponad 8 godzin. I nie uznaje żadnych wyjątków, żadnej dyspensy. Nie liczy się niezwykle, ciężkim położeniem kraju, z potrzebą szybkiej jego odbudowy. — I oto do czego prowadzi ta kategoryczna ustawa:

Podczas ofensywy na Polskę bolszewicy dokładali wszelkich starań, aby zdeorganizować życie na tyłach armji. W tym celu w Kaliszu chcieli wywołać strajk, lecz zdołali tylko zmusić do bezrobocia część robotników piekarskich. Owczesny prezydent miasta Kalisza (dzisiejszy minister aprowizacji) p. Michalski, aby nie dopuścić do kryzysu żywnościowego w mieście, nakłonił piekarnie do nieprzerwywania pracy, która — wobec mniejszej liczby robotników — musiała odbywać się w godzinach „zakazanych“. Ale sytuacja została uratowana — 50 tysięczna ludność miasta nie pozostała bez chleba...

Lecz tu zaczyna się tragiczna humoreska. Miejscowy „inspektorat pracy“ przeprowadził dochodzenia, a sąd pierwszej instancji skazał kilku właścicieli piekarni „za przestępstwo przeciw ustawie o ochronie pracy“ na grzywny po 1000 mk. Przy dalszej rozprawie w sądzie okręgowym przesłuchiowano także prezydenta miasta Michalskiego, a gdy ten przyznał, że piekarzy nakłaniał i wprost zniewolił do wypieku chleba, sędzia zadał mu groźne pytanie:

A czy p. prezydent zdawał sobie sprawę z konsekwencji, mogących nastąpić z powodu takich zarządzeń?...

O, z pewnością, takich konsekwencji nie mógł przewidzieć p. Michalski, ani żaden człowiek przy zdrowych zmysłach.

(I czy wobec podobnych stosunków zagranica brać może nas poważnie?)

Co się dzieje w świecie?

Ukończenie stanu wojennego.

Izba reprezentantów przyjęła rezolucję Portera, która uznaje stan wojenny z Niemcami i Austrią za ukończony.

Anglia a Żydzi.

London, 15. 6. Minister Churchill oświadczył, że Anglia utrzymuje w Palestynie pięciotysięczną armję celem zabezpieczenia wypełnienia obietnic, uczynionych Żydom.

Krupp znowu fabrykuje haubice.

Berlin, 16. 6. Pisma socjalistyczne donoszą, iż znane zakłady Kruppa w Essen rozpoczęły fabrykację broni. W oddziale 21 fabryk Kruppa rozpoczęło w tych dniach odlewanie trzech wielkich haubic.

Nie żartowali z Żydami.

Z Palestyny nadchodzą okropne szczegóły o znęcaniu się Arabów nad Żydami. Jak wiadomo, Żydzi o dawnym swym Mesjaszu, za którym ich ojcowie wzdychali i wzdychają, zapomnieli po części. Młode pokolenie zarżone zostało bezwyznaniowym prądem międzynarodowego socjalizmu i komunizmu i ów socjalizm przyniesli nawet do Palestyny. Urządzili sobie na 1 maja pochody po mieście, na które Arabowie, dla których one były nowością, poczynali spoglądać podejrzliwym okiem. Gdy jednak Żydzi tem ośmielono, zaczęli namawiać arabskich robotników do zapisywania się na członków bolszewizmu, rozpoczęło się mordowanie Żydów. W promieniu trzech kwadrantowych kilometrów zaczęło się napadanie domów żydowskich, rabowanie dobytku i rozbijanie składów z towarami. Kto się broił, tego zabijano. Angielscy żołnierze przyglądali się podobno tej robocie z całym spokojem. Rozbito pomiędzy innymi, także cały ten olbrzymi obszar domów,

przeznaczonych na chwilowy przytułek dla przyjeżdżających Żydów. Zaburzenia trwały przez 3 dni. Dopiero wtedy zorganizowano skuteczną samopomoc i przy pomocy Anglików zaprowadzono względny spokój.

Kilkadziesiąt Żydów pomordowano straszliwie, a kilkaset pokaleczono.

Powstanie na Śląsku.

Położenie na G. Śląsku.

Berlin, 15. 6. (EE.) Korespondenci pism francuskich są do najwyższego stopnia oburzeni, że Anglia posłała do Opola zaprzyjęzonych przyjaciół niemieckich, po części synów rodziców niemieckich, którzy są w Anglii naturalizowani. Te indywidua na odpowiedzialnych stanowiskach podburzają tendencyjnie i informują kłamliwymi wiadomościami nie tylko Anglię, ale i publiczną opinię Niemiec.

Walki na Śląsku ustały.

Gdańsk, 17. 6. Donoszą z Berlina, że rokowania generała Hennickera z gen. Hoefera doprowadziły do pewnego porozumienia. Spodziewają się również, że pertraktacje Sir Stuarta z komitetem dwunastu dadzą pomyślne wyniki. Komitet ten zgodził się na opuszczenie przez „Selbstschutz“ góry św. Anny pod warunkiem, że powstańcy cofną się z Gliwic i Zabrze. Ponieważ Niemcy doszli do przekonania, że konflikt może być załatwiony jedynie drogą polubową, należy przypuszczać, że przy ostatnim warunku komitet obstawać nie będzie. „Selbstschutz“ opuści górę św. Anny chociażby dla tego, że jest za słaby do podjęcia samodzielnej ofensywy a przytem zajęcie przez wojska koalicyjne terytorjum pomiędzy obu walczącymi stronami uniemożliwia ofensywę. Działania wojenne na całym froncie uciuchły. W okolicy Raciborza Francuzi i Anglicy zajęli kilka miejscowości. Do Raciborza weszli Anglicy. Powstańcy wycofali się w kierunku Rud.

Wiadomości z bliska i z daleka.

Chojnice, dnia 18 czerwca 1921 r.

Przypominamy, że w czasie od 15 do 25 czerwca wszyscy listonosze upoważnieni są do przyjmowania przedpłaty na „Dziennik Chojnicki“. Prosimy korzystać z tej sposobności.

Aresztowanie. Pp. Franciszka Kraka i Franciszka Gierszewskiego z Chojnic oddano w ręce prokuratora, ponieważ przywłaszczyli sobie skórę należącą do szpitala wojskowego.

Niemieccy dzierżawcy domen, którzy pozostają w Polsce. Rząd polski pozostawił w dobrach państwowych trzech dzierżawców niemieckich, gdyż obecność ich w Polsce jest pożądana. Między dzierżawcami należy wymienić dwóch właścicieli wzorowych gospodarstw rolnych Steinmayera, radcę agromji z Grabowa i dawniejszego generalnego sekretarza zachodnio-pruskiej Izby Rolniczej, znanego z doskonałej hodowli koni oraz radcę Mielmanna z Rydzynia, obeznanego w dziedzinie nasion buraczanych i hodowli stadników zimnokrwistych.

Wojewódzka Rada Opieki Społecznej. Wszelkie szlachetne datki do dyspozycji naszej prosimy przesyłać do Kasy Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Prosimy przytem zaznaczyć cel. W. R. O. Sp. przyjmuje datki na następujące konta:

1) Pomoc inwalidom. 2) Pomoc naukową. 3) Pomoc sierotom i niemowlętom. 4) Pomoc ubogim, niezdolnym do pracy. 5) Żłobek Wojewódzki. 6) Pomoc reemigrantom.

Prosimy przy różnych okazjach pamiętać o popieraniu szlachetnych celów W. R. O. Sp.

Do tejże kasy prosimy przysłać także wszelkie ofiary zebrane w Dniu Inwalidy Polskiego na konto Pomoc inwalidom. Prosimy równocześnie o możliwie prędkie sprawozdania z Dnia Inwalidy Polskiego, żeby ogólny wynik mógł być opublikowany w naszej prasie.

Czersk. Przytrzymano, jak nam donoszą, fryzjerkę T. N., która z Poznania do Czerska przybyła w celach nierządnych. Po zbadaniu lekarskiem odstawiono ją do szpitala w miejscu.

Toruń. (Sprawozdanie z dotychczasowej działalności i Komitetu Organizacyjnego wydania Pamiętnika Filomatów Pomorskich).

ORĘDOWNIK POWIATOWY Starostwa chojnickiego.

Rok 1921. Chojnice, dnia 18-go czerwca 1921. Nr. 119

Wydział Węglowy przy Województwie Pomorskim w Toruniu podaje do wiadomości, że za jedną tonę loco kopalnia lub franko komora graniczna policzane będą następujące ceny za wysyłki wagonowe uskutecznione od 1. czerwca 1921 r. począwszy:

Rodzaj węgla i koks	Gruby i Kostka	Orzech I Orzech II	Orzech III	Miał	Dena dla wszystkich gatunków
I. Karwiński	4300	4100	2700	2300	4500
II. Górnośląski	3270	3110	2100	1800	
III. Dąbrowski z głęb. kol.	2800	2660	1820	1560	
IV. Krakowski z odkrywki Dąbrowskich	—	—	—	—	
V. Brunatny	—	—	—	—	
VI. Na opał domowy przydzielany Magistratom i gminom na kartki bez względu na pochodzenie	2650	2520	1700	1460	9000
Koks Karwiński	—	—	—	—	7000
Koks Górnośląski	—	—	—	—	

Cenę za 1 tonę loco kopalnia lub franko komora graniczna rozumieć należy: Węgiel i koks karwiński franko stacja graniczna Cieszyń lub Zebrzydowice. Węgiel Dąbrowski i Krakowski franko stacja graniczna Łęka pod Kępem. Ryzyko transportu ponosi odbiorca. Przy wystawieniu rachunków miarodajnym jest sortyment zadeklarowany przez kopalnię na oryginalnym liście przewozowym. Zamówienia na węgiel przyjmuje Wydział Powiatowy, pokój 21. Należytyś należy wpłacać w gotówce z góry.

Wydział Powiatowy.

Chojnice, dnia 10. czerwca 1921 r.

Obwieszczenie.

Dotyczące opłat stemplowych od procentów, od obrotów pieniężnych (Habezinsen). Wzywa się wszystkie osoby fizyczne i prawne, firmy, banki, kasy, towarzystwa kredytowe, towarzystwa i stowarzyszenia z prawa cywilnego itd. trudniące się zawodowo (gewerbmässig) przysparzaniem i i pożyczaniem pieniędzy (Geschäftsunternehmen für Anschaffung und Darlehen von Geldern) mające siedzibę w Chojnicach i powiecie, ażeby w terminie dni 30 dostarczyły podpisanemu urzędowi podstaw do obliczenia i pobrania opłaty stemplowej od procentów od obrotów pieniężnych uinormowanej w par. 76 i poz. 10 niem. ustawy stemplowej. — Pomienione przedsiębiorstwa mają przetrzymać w kasy i w kasach w 2 egzemplarzach dokłądny wykaz wszystkich odsetek od obrotów pieniężnych uzyskanych w ostatnim roku operacyjnym (Geschäftsjahr) a w szczególności odsetek od wkładów kont na rachunek bieżący, oraz od innych pobranych sum pieniężnych dziennych, terminowych, za wypowiedzeniem itd. — W wykazach należy szczegółowo powołać łączną sumę odsetek, a to osobno uzyskanych przez przedsiębiorstwo główne, a osobno przez zakłady filjalne. — Wykazy mają zawierać:

1. nazwę przedsiębiorstwa,
 2. siedzibę zakładu głównego zakładów filjalnych,
 3. oznaczenie roku obrotowego (od—do)
 4. łączną sumę odsetek podlegającą opłacie (osobno od przedsiębiorstwa głównego a osobno od zakładów filjalnych).
- Zestawienia należy zaopatrzyć klauzulą, stwierdzającą ich zgodności zupełności. Przedsiębiorstwa, chcące korzystać z ustawowo uinormowanego prawa do częściowego lub zupełnego uwolnienia od opłaty, a w szczególności spółki, których czynność (Geschäftsbetrieb) nie wychodzi poza zakres członków, mają nadto w powyższym terminie przedłożyć Władzy skarbowej swoje statuty i warunki (Statuten und Geschäftsbedingungen).

Chojnice, dnia 7. czerwca 1921 r.

Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych.

Za urzędowe ogłoszenia odpowiada Starostwo w Chojnicach.

Odezwa komitetu z dnia 13 maja 1921 roku nie przebrzmiała bez echa. Do sekretariatu, który pracuje ochotczo i wytrwale, napływają liczne korespondencje byłych filomatów nie tylko z Pomorza i Wielkopolski, lecz także z Niemiec. Komitet wydał dotychczas 36 odezwy do dzienników pomorskich i wielkopolskich, odezwy oraz listy rejestracyjne do wszystkich gimnazjów pomorskich, zarejestrował byłych filomatów, obecnie uczniów gimnazjum toruńskiego w ilości 54, i zajął się zbieraniem dokumentów i aktów tajnych organizacji młodzieży pomorskiej. Dostarczono nam dotychczas akta dwu towarzystw. Z starszego pokolenia zarejestrowało się 18, 20-tu filomatów przyrzekło opracować swoje wspomnienia. Urządzona składka w gimnazjum toruńskim dała 1,312.65 mk. Ponieważ nawał pracy rośnie, rozszerzono sekretariat. Odtąd będzie pracowało w komitecie 12 uczniów klas wyższych gimnazjum toruńskiego. Komitet zwraca się powtórnie

z uprzejmą prośbą do wszystkich b. filomatów o rejestrowanie się podług kwestionariusza, do społeczeństwa zaś o poparcie. Korespondencje należy przysyłać do komitetu gimnazjum miejskiego w Toruniu.

Komitet Organizacyjny
Wydania Pamiątnika Filomatów Pom.

Gdańsk. (Gdańszczanie o polskie szkoły.) Gdańska polska naczelna rada ludowa podjęła starania o utworzenie w Gdańsku polskiej szkoły o charakterze gimnazjalnym lub liceum dla dzieci obojga płci.

— (Propaganda antypolska w Gdańsku.) Propaganda przeciw Polsce i Entencie w kinomotografach gdańskich i sopockich przekracza wszelkie dozwolone granice. Sprowadzane z Berlina obrazy „Letzte Woche“ zawierają obrazy drażniące uczucia widzów polskich i koalicyjnych i w najbezzwzględniejszy sposób przedstawiają złośliwie i kłamliwie szczegóły powstania górnośląskiego, a idealizują działalność „grenszuczu“ niemieckiego.

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem „Dziennika Chojnickiego“ na 3. kwartał 1921 r. (lipiec, sierpień, wrzesień) za 75,00 mk.

Podpis

Adres

Kwit.

Powyższe 75,00 zapłacono.

dnia 1921

W środę, dnia 22. b. m. o godz. 10 przed poł. odbędzie się sprzedaż

Jednej doinej krowy

w podwórzu p. Kaschitzkiego w Chojnicach w drodze publicznego przetargu.

Wydział Powiatowy.

Kupuję każdą ilość

Wetny

i płacę najwyższe ceny. Proszę o opróbkowane oferty.

Władysław Litercki,
Dom rolniczo-handlowy
Brusy.

Poszukuje się kupna

1 samochodu,

choć uszkodzonego, możliwie z ręki prywatnej.

Oferty upr. się pod nr. 1562 do biura ogłoszeń Par, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 18.

Przewodniczący biura dla spraw prawnych

do Gdańska poszukiwany. Znajomość języka polskiego pożądana, lecz nie warunkiem. Oferty pod nr. 860 do administr. „Dzien. Chojn.“.

Otwieram z dniem dzisiejszym w Chojnicach przy ul. Ceglanianej nr. 9 nowomodny

interes nagrobków.

Wykonuję wszelkie prace w zakresie mego przedsiębiorstwa wchodzące fachowo i po cenach umiarkowanych.

E. Nussbaumer.

Kupuję po cenach najwyższych

w partiach wagonowych

88 słomę i siano 88

prasowane i luzem.

Na życzenie stawiam prasę, prasmistrza i drut.

Dom rolniczo-handlowy

Telefon: 1430.

Adr. telegr.: Turkos.

DRUKI wszelkiego rodzaju wykonuje Drukarnia Dzien. Chojnickiego.

Największy czarodziej świata

ma dziś, 18. b. m., o godz. 10 wiecz.

swoje jedyne przedstawienie w restauracji Priebego. Wstęp wolny.

Jedna kanapa dwa fotele

tanio na sprzedaż

Dworcowa 27.

Uczciwych i sumiennych roznosicieli gazet

poszukuje zaraz

Dziennik Chojnicki.

Dziewczyna do kuchni

potrzebna zaraz

Hotel Priebe.

Urzędnik bankowy poszukuje od 1. 7. 1921 r.

umebl. pokoju

z całym utrzymaniem. Zgłoszenia z podaniem ceny uprasza

K. Sołtysiak, Szamotuły w Poznańskim Starostwo.

Zabawa

Kółka Rolniczego

ma się odbyć w niedzielę 26. 6. 21 r. w ogrodzie p. Hoffmanna w lasku. Początek o godz. 4-tej po poł.

Wrazie niepogody, odbędzie się zabawa na salce prarafialnej w Legbądzie na którą uprzejmie zaprasza przewodniczący

Hoffmann.

Książka z kartą odroczenia i bilet

wolnej jazdy kolejarza Leona Drewek z Rytyla, urodz. 17. 6. 1892 w Wądołach pow. chojnickiego

zgubiona

i z powodu tego utraciła wartość. Znalezioną kartę uprasza się oddać u Oficera Ewidencyjnego w Chojnicach.

Poszukuję zaraz lub od 1 lipca

dwóch dzielnych sztrycharzy.

Erich Sorgatz,

ceglarnia parowa i młyn

Pawłowo.

Dziewczyna do kuchni

potrzebna zaraz

Buchholz

Barotego 7.